

CTOS WIELKOPOLSKI

CZY
TEL
NIK

Rok V Nr 48 (1428) A B C

Poznań, sobota 19 lutego 1949 r.

Cena 5 zł

Wydatny wzrost inwestycji na cele: kultury, oświaty i zdrowia

Referat posła Ochaba na sejmowej komisji gospodarczej

Warszawa (PAP). Sejmowa Komisja Planu Gospodarczego, obradująca pod przewodnictwem posła Cieślaka (SL), rozpoczęła w dn. 15 bm., rozpatrywanie narodowego planu gospodarczego na rok 1949 od referatu posła Ochaba (PZPR) na temat usług niematerialnych w planie

Zarówno z uwag sprawozdawcy, jak też z wyjaśnień złożonych komisji przez przedstawicieli Ministerstwa Oświaty oraz CUP wynika, że Polska Ludowa osiągnęła ogromny postęp w dziedzinie oświaty i kultury.

Część narodowego planu gospodarczego na rok 1949 obejmująca oświatę, szkolenie, kulturę, ochronę zdrowia i opiekę społeczną charakteryzuje się szybkim tempem wzrostu nakładów inwestycyjnych. W 1947 roku wydatkowano na potrzeby tych dziedzin życia 7 miliardów zł, w roku ub. — 17 miliardów, podczas gdy na rok bieżący przewidziano w planie 25,9 miliarda zł. Nigdy jeszcze dotychczas w Polsce — stwierdzili uczestnicy posiedze-

nia komisji — inwestycje na cele kultury, sztuki, oświaty, zdrowia i opieki społecznej nie wykazywały takiego tempa wzrostu.

WCZASY

Komisja poświęciła wiele uwagi sprawom wczasów pracowniczych, podkreślając, że nie znalazły one całkowitego odbicia i rozwiązania w planie, ponieważ dopiero obecnie akcja ta jest reorganizowana. Niemniej z akcji wczasów skorzysta w roku bież. 500 tys. członków związków zawodowych, a 600 tys. ludzi pracy wypoczywać będzie w uzdrowiskach.

Pod względem rozwoju wczasów zajmujemy jedno z pierwszych miejsc w świecie.

Wczasy powinny jednak stanąć na wyższym, niż dotąd, poziomie. Jak stwierdził sprawozdawca, dotychczasowy stan nie jest zadowalający. Należy już dziś postawić ten problem przed rządem — powiedział poseł Ochab — by w planie na rok 1950 uzyskać poważne sumy na inwestycje w domach wypoczynkowych.

Przedstawiciel CUP wyjaśnił w tej sprawie, że plany na lata następne przewidują znacznie większe sumy na akcje wczasów, zarówno na nakłady inwestycyjne, jak i wyposażeniowe.

OŚWIATA

Rozpatrując zagadnienia oświatowe, komisja interesowała się szczególnie liczebnością młodzieży chłopskiej i robotniczej w szkołach średnich i wyższych. Z danych, przytoczonych przez przedstawiciela min. oświaty wynika, że w ub. roku było w szkołach ogólnokształcących 28,9% dzieci chłopskich i 13,3% dzieci robotniczych.

Ministerstwo opracowuje instrukcje, określającą metody przyjmowania do szkół średnich. Przy szkołach podstawowych powstaną komisje które będą dokonywały odpowiedniej selekcji uczniów — kończących te szkoły.

Na uniwersytetach, na pierwszym roku studiów w 1948 r. było 21,9% młodzieży chłopskiej oraz 27,5% młodzieży robotniczej. W dyskusji stwierdzono, że cyfry te uległy dalszej poprawie, gdyż obecnie młodzież chłopska i robotnicza stanowi na pierwszym roku ok. 70% ogółu studentów.

OPIEKA

W toku dyskusji omówiono sytuację materialną młodzieży akademickiej. Do końca roku bież. Min. Oświaty obejmie swą pomocą 16.300 osób, które otrzymają stypendia, podwyższone z 4 do 5 tys. zł miesięcznie.

Sprawozdawca zwrócił uwagę na niedostateczny — jego zdaniem — rozwój takich odcinków, jak pomoc dla matek obarczonych dziećmi, rozbudowa przedszkoli, żłobków, ogródków jordanowskich itd. Niewystarczająca jest ilość teatrów młodego widza. Musimy dążyć do wyrównania braków na tym odcinku — powiedział pos. Ochab.

TEATR

Pomyślnym zjawiskiem jest stały wzrost liczby widzów teatralnych. Plan KCZZ na rok bież. przewiduje na ogół-

ną liczbę 6 mil. widzów, 3 miliony robotników.

FILM

Plan przewiduje 300 mil. zł na przebudowę wytwórni filmowej w Łodzi, co pozwoli podnieść produkcję naszą do 10 filmów rocznie. Drugą wytwórnię budować będziemy w drugim etapie planu 6-letniego.

Uczestnicy dyskusji poruszali ponadto zagadnienie kapitałnych remontów w zakresie budownictwa mieszkaniowego, przy czym wyjaśniono, że na podstawie dekretu o regulacji czynszów mieszkaniowych, powstanie w ciągu bież. roku fundusz w wysokości 2—3 miliardów zł, który zostanie przeznaczony na remont i konserwację domów mieszkalnych pod nadzorem rad narodowych.

Po dyskusji komisja zatwierdziła rozpatrywany dział projektu ustawy.

Obywatelski komitet propagandy MTP przygotowuje POZNAŃ do jego wielkich dni

W związku ze zbliżającymi się tegorocznymi Targami w Poznaniu powołany został do życia Komitet Obywatelski Propagandy MTP, którego zadaniem, zgodnie z życzeniem władz centralnych będzie planowe powiązanie całokształtu życia miasta z Międzynarodowymi Targami Poznańskimi. W dniu 17 bm., pod przewodnictwem p. wojewody Brzezińskiego St. odbyło się pierwsze konstytuujące posiedzenie tego komitetu.

325 tys. Włochów porzuciło pracę

RZYM (PAP). Od dnia 15 bm. trwa w całych Włoszech bezterminowy strajk 325 tysięcy pracowników komunalnych i gminnych, którzy żądają podwyżki płac. W strajku bierze udział, oprócz pracowników należących do Generalnej Konfederacji Pracy, również większość pracowników katolickich, mimo, że rozłamowa Konfederacja Chrześcijańsko-Demokratyczna wzywała swych członków, by nie strajkowali. We wszystkich większych miejscowościach odbyły się wiece strajkujących. Na wiecu w Rzymie obecnych było przeszło 6 tysięcy pracowników komunalnych.

Banda NSZ i jej duchowi patroni przed sądem w Warszawie

WARSZAWA (PAP). Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie przystąpił wczoraj do rozpatrywania sprawy pięciu członków NSZ-tu i dwóch księży, którzy również należeli do bandy, podlegali jej członków do napadów i morderstw, rozgłaszając od odpowiedzialności za przelaną krew i zrabowane mienie.

Na wprost ławy oskarżonych, na której wsiadli Gałazka, Markosik, Łukasiewicz, Grzywacz i Kochański oraz księża Fertak i Lubinski, ustawiono dwa szerokie stoły, na których znajdują się dowody rzeczowe — cały arsenał broni, z której padały strzały, wymierzone w działaczy politycznych, wójtów i sołtysów, kolejarzy i funkcjonariuszy władz bezpieczeństwa oraz Milicji Obywatelskiej. Na stołach ułożono karabiny maszynowe, pistolety maszynowe i ręczne, granaty, ładunki dynamitu, rakietnice oraz zapasy amunicji.

Jak podali obaj oskarżeni, Edward Markosik i Józef Łukasiewicz w początkach kwietnia 1948 r., dowódca oddziału dywersyjnego, do którego

Młodzież Warszawy żąda zwrotu wawelskich zabytków

WARSZAWA (PAP). „Żądamy zwrotu arrasów“ — pod tym hasłem manifestowała w dniu 16 bm. akademicka i szkolna młodzież Warszawy, domagając się od rządu kanadyjskiego zwrotu zabytków polskiej kultury.

W szalenie wypełnionej sali kolumnowej Uniwersytetu Warszawskiego zajęli miejsca studenci wyższych uczelni i uczniowie szkół średnich. Na wiec przybyli również przedstawiciele świata kulturalnego i artystycznego Warszawy.

Do zebranej młodzieży przemówił dyrektor Muzeum Narodowego w Warszawie prof. dr Stanisław Lorenc, przypominając na wstępie historię wywiezienia arrasów z Wawelu 18 września 1939 r. kustosz zbioru na Wawelu Sta-

niślaw Świerszcz-Zaleski wywiózł do Rumunii skrzynie z najcenniejszymi zabytkami sztuki. Stamtąd zostały one przewiezione do Francji, a w roku 1940 do Kanady. Bezcenne te zbiory zawierają 136 arrasów, zabytkowe rzędy i czapraki dla koni, jarcze, hełmy, zbroje, dywany, gobeliny i chorągwie.

Po przemówieniach, w imieniu kilkudziesięciotysięcznej rzeszy młodzieży warszawskiej uchwalono rezolucję, w której szkolna i akademicka młodzież stolicy stwierdza, że arras są własnością narodu polskiego, a zatrzymanie ich jest aktem dyskryminacyjnym w stosunku do Polski.

„Chcemy, aby zabytki wawelskie, pomnik naszej kultury narodowej — czytamy m. in. w rezolucji — powróciły w ręce prawowitych właścicieli. Żądamy od rządu kanadyjskiego bezwzględnego zwrotu zabytków wawelskich. Żądamy wykrycia i ukarania przez rząd kanadyjski winnych przetrzymywania naszych pamiątek narodowych. Popieramy akcję rządu polskiego, mającą na celu odzyskanie naszej własności narodowej.“

W dalszym ciągu rezolucji wyrażają przekonanie, że słuszne żądania młodzieży polskiej znajdują właściwy odzwiek w społeczeństwie kanadyjskim. Wybrana na wiecu delegacja złoży rezolucję protestacyjną przedstawicielstwu Kanady w Warszawie.

Przeciwników do aresztu czyli wybory po portugalsku

LONDYN (PAP). Jak donosi z Lizbony agencja Reutersa, aresztowano tam 6 wybitnych zwolenników gen. Norton de Matosa, opozycyjnego kandydata w wyborach prezydenta. Komunikat oficjalny nazywa aresztowanych „elementami komunistycznymi, zamieszanymi w wywrotową działalność rewolucyjną“.

Zamiast zlikwidować przenoszą SIEMENSA do Niemiec zachodnich

BERLIN (PAP). Jak donosi prasa berlińska, we Frankfurcie n/Menam odbyło się posiedzenie zarządu koncernu elektrycznego Siemens i Halske, na którym przewodniczył znany hitlerowski przemysłowiec von Witzloeben. Na posiedzeniu tym powzięto uchwałę przeniesienia pozostających jeszcze w Berlinie zachodnim zakładów koncernu, do Niemiec zachodnich. Z doniesień prasy wynika, że koncern Siemens zdążył już ześrodkować do chwili obecnej w Niemczech zachodnich przeszło 2/3 swych zakładów produkcyjnych, 1/3 pozostaje jeszcze na razie w Berlinie zachodnim. Do niedawna stosunek ten był odwrotny.

Należy dodać, że zgodnie z układem poczdamskim, koncern ten powinien być rozwiązany. Anglo-amerykańskie władze okupacyjne nie uczyniły jednakże tego, lecz co więcej, udzielają koncernowi wszechstronnego poparcia. Przy poparciu kapitału zagranicznego koncern rozszerza swą działalność w Niemczech zachodnich.

„Deutsche Union“ zamienia hitlerowców w „sympatyków“

BERLIN (PAP). Zgodnie z doniesieniami prasy, reakcyjne stronnictwo „Deutsche Union“ rozwija coraz bardziej swą działalność w strefach zachodnich, zwłaszcza w Bawarii. Stronnictwo to podaje oficjalnie, iż posiada około 60 tysięcy „sympatyków“. „Sympatyki“ ci — jak wykazują dzienniki postępowe, są to b. hitlerowcy i oficerowie Wehrmachtu. Ponadto „Deutsche Union“ cieszy się wyraźnym poparciem tzw. grupy Strassera, która uchodzi na razie za „nielegalną“. Na jednym z zebrań stronnictwa ujawniono, iż w jego szeregach znajduje się obecnie ponad 8 tysięcy b. wychowanków hitlerowskich szkół politycznych.

Rybacy pod lodem Uratował ich holownik

SZCZECIN (PAP). Na Zalewie Szczecińskim, w pobliżu miejscowości Stepnica, pod dwoma rybakami załamał się lód. Rybaczy zaczęli tonąć. Przepływający w pobliżu holownik „Zenek“ pośpieszył bezzwłocznie na ratunek, wydobywając spośród kry oburącz rybaków.

